

<b>Z OBSAHU</b>	<b>Deset způsobů, jak se můžeme postit</b>	<b>05</b>
	<b>Průvodce spisy Benedikta XVI.</b>	<b>07</b>
	<b>Odvaha kardinála Georga Pella</b>	<b>12</b>



Foto: Petr Synek / Člověk a Víra

## Klanění předpokládá víru

Stojíme v předpolí doby postní, plánujeme svá postní předsevzetí. Stojíme na konci prvního roku rozšířené války na Ukrajině (nebo devátého celé války). Spolu se zprávami o bombardování na Ukrajině neustává bombardování různými propagandistickými zprávami pro a proti válce, pro a proti Rusům či Ukrajině, nebo pro a proti zvolenému či nezvolenému prezidentskému kandidátu v České republice. Někteří jsou znechuceni, roste pocit nemožnosti pochopit složitost světa, rozostřuje se hranice mezi dobrem a zlem a společnost zvolna prostupují obavy a strach, které následně lidi ženou do náručí vůdců s jednoduchými řešeními.

Mlčenlivá usměvavá Ukrajinka, která k nám utekla před válkou mi řekla: píší nám synové z fronty a neprosí o peníze, ale o modlitby.

Jistě bude naším předsevzetím pro dobu postní nejen odříci si nějaké potěšení, omezit se v jídle a pití, trávit méně času s mobilem či na počítači, ale hlavně obnovit a upevnit osobní modlitbu.

Jako přípravu si dejme půst od zpráv ať těch senzačních, rádoby seriózních, ale i zaručeně pravdivých a katastrofických. Potom v množství potřeb, za které cítíme povinnosti modlit se, odložme aktivismus a hledíme pevný bod. Tím je kříž – *stat Crux dum volvitur orbis* – a ten, který na něm visel, zemřel, a z mrtvých vstal... a který zůstává s lidmi v Nejsvětější Svátosti.

V mnoha způsobech modliteb zůstává klanění (adorace) formou nejkrásnější. Klaníme se Bohu přítomnému ve svatostánku, klaníme se Bohu sestupujícímu na oltář při mši svaté.

Klanění – nejen v duchu, ale i fyzic-

ké: pokleknutí a sklonění hlavy až k zemi – má jeden předpoklad: víru, že v prosté způsobě chleba a vína je zde opravdu Ten, kterému jedinému se musíme klanět: jediný Bůh pravý a nejvyšší Svätý, který je osobní a v Trojici. Ano, v eucharistii je plnost bytí, Ježíš Kristus, život sám, v němž je lidství součástí božství.

Jediným vůdcem je Ježíš. Nenabízí cestu jednoduchou, ale cestu přímou, uskutečnitelnou: milovat. Odpověď na lásku, upřením zraku na Něj, který je Lásky. Hodina klanění před Nejsvětější svátostí je časem očisty, proměny, posily. Objevme pevný bod našeho života. Znovuobjevme klanění se Bohu.

*P. Marek Miškovský  
administrátor v Benátkách nad Jizerou*

## Archeologové připravují otevření „hrobu Ježíšovy porodní báby“ pro veřejnost

Tato pohřební jeskyně se stala poutním cílem poté, co ji zdejší křesťané v byzantském období identifikovali jako místo, kde byla pohřbena Salome.

Tým archeologů vyzvedl artefakty ze starověké židovské pohřební jeskyně spojené se Salome, která byla podle některých tradic porodní bábou při Ježíšově narození.

Jak uvádí zpravodajský portál *Times of Israel*, tato jeskyně, která se nachází v lakisšské oblasti ve středním Izraeli, je po staletí křesťanským poutním místem. Roku 1984 na ni nejprve náhodou narazili vykradači hrobů a roku 1984 zde začal oficiální archeologický výzkum. Nyní je zkoumána znovu a tým badatelů z Izraelského památkového úřadu (IPÚ) připravuje její otevření pro veřejnost.

„Domníváme se, že sem budou přicházet poutníci, za poplatek si vypůjčí olejovou lampu, vevnitř se pomodlí a půjdou svou cestou,“ vyjádřil se podle *Times of Israel* archeolog Zvi Firer z IPÚ. „Je to, jak když dnes člověk jde k hrobu nějakého váženého rabína a zapálí mu tam svíčku.“

Jak uvedl Firer, tato pohřební jeskyně se stala poutním cílem poté, co ji zdejší křesťané v byzantském období identifikovali jako místo, kde byla pohřbena Salome.

*Times of Israel* informuje, že u vchodu do jeskyně archeologové nedávno objevili nádvoří o rozloze téměř 400 m<sup>2</sup>. Vyznačuje se propracovanými nápisy a obrazy vytesanými do kamene, vysokými oblouky, mozaikovou podlahou a pozůstatky obchodu, kde si poutníci mohli půjčovat olejové lampy.

Na zpravodajském portálu *Jerusalem Post* archeologové informují o nálezů stovky lamp. Více než dvacet z nich – z osmého až devátého století – bylo nalezeno dosud netknutých.

Salome či sv. Marie Salome je také známa jako Zebedeova manželka a matka Jakuba Většího a evangelisty Jana. V Bibli vystupuje jako jedna z Ježíšových následovnic, které byly svědky jeho ukřižování a smrti a o Velikonocích přinesly



Freska z Kappadokie zobrazující Salome (vpravo) a porodní bábu „Emeu“ (vlevo), koupající novorozence Ježíše (konec 11. st.)

koření k pomazání jeho těla.

K legendě čerpající z apokryfního Jakubova evangelia, podle něhož byla Salome porodní bába, která jako nevěřící přišla do betlémské stáje a obrátila se, mnozí katolíci vyjadřují pochybnosti.

„Tam [u jeho narození] žádná bába, žádná úslužnost ženušek nezakročila,“ napsal učený teolog církve sv. Jeronýma ve spise *O ustavičném panenství nejblahoslavenější Marie – Proti Helvidiovi*.<sup>1</sup>

„Sama zavinula dítě do plenek, sama byla i matkou i bábou.“

Firer vysvětlil, jak nejspíš došlo k tomu, že jeskyně začala být spojována se Salome.

„Jméno Salome se možná ve starověku vyskytovalo na jedné z kamenných schránek na kosti v hrobce, a tak se zrodila tradice, která toto místo ztotožňovala s porodní bábou Salome, a křesťané tu jeskyni začali chovat v úctě,“ uvedl pro

*Times*.

Jak tento webový portál dále informuje, jeskyni tvoří několik komor, včetně první místnosti, která pochází z období druhého chrámu, tedy z 6. století př. Kr. až roku 70 po Kr. Vnitřní místnosti pohřební jeskyně jsou z byzantského období, tedy z let 300 – 400 po Kr.

Nedávné objevy souvisí s tím, jak archeologové jeskyni poprvé připravují k otevření pro veřejnost jako součást Stezky judských králů, téměř sto kilometrů dlouhé cesty s desítkami historických archeologických nalezišť.

Projekt řídí Izraelský památkový úřad, Ministerstvo pro Jeruzalém a dědictví a Židovský národní fond.

Katie Yoderová / CNA  
National Catholic Register  
Přeložila Alena Švecová

<sup>1</sup> Český citováno z <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/84870/140051363.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

## SLOVO KNĚZE

## Jmenován nový prefekt Dikasteria pro biskupy

Původem chicagský augustinián, 67 let, od roku 2015 biskup v peruánském Chiclayo, byl od listopadu 2020 členem Kongregace pro biskupy. Papež ho povolal jako nástupce kardinála Marca Ouelleta i na post předsedy Papežské komise pro Latinskou Ameriku.

Papež František přijal rezignaci kardinála Marca Ouelleta na funkci prefekta Dikasteria pro biskupy a předsedy Papežské komise pro Latinskou Ameriku, kterou podal z důvodu věkového omezení, a povolal na jeho místo monsignora Roberta Francise Prevosta, augustiniána, dosavadního biskupa v Chiclayo (Peru), kterému zároveň udělil titul emeritního arcibiskupa – biskupa Chiclayo. Do funkce nastoupil 12. dubna. V čele dikasteria stál 78letý kardinál Marc Ouellet téměř 13 let.

Mons. Robert Francis Prevost, 67 let, narozený 14. září 1955 v Chicagu (Illinois, USA), vstoupil v roce 1977 do noviciátu Řádu svatého Augustina (OSA) v provincii Panny Marie Dobré rady v St. Louis. Slavné sliby složil 29. srpna 1981. Studoval na Katolické teologické unii v Chicagu, kde absolvoval teologii.

Ve svých 27 letech byl vyslán řádem do Říma, aby studoval kanonické právo na Papežské univerzitě svatého Tomáše Akvinského (Angelicum). Na kněze byl vysvěcen 19. června 1982. V roce 1984 získal licenciát a poté byl vyslán do misie v Chulucanas, v Piura v Peru (1985–1986).

V roce 1987 získal doktorát s prací „Úloha místního převora v řádu svatého Augustina“. V témže roce byl zvolen promotorem pro povolání a ředitelem misí augustiniánské provincie „Matka dobré rady“ v Olympia Fields v Illinois (USA). V roce 1988 byl vyslán do misie v Trujillo jako ředitel společného formačního projektu pro augustiniánské aspiranty z vikariátů Chulucanas, Iquitos a Apurímac. Zde působil jako představený komunity (1988–1992), ředitel formace (1988–1998) a učitel profesů (1992–1998). V arcidiecézi Trujillo byl soudním vikářem (1989–1998), profesorem kanonického práva, patristiky a morálky ve velkém semináři „San Carlos a San Marcelo“.



Mons. Robert F. Prevost OSA. Foto: [augustinianorder.org](http://augustinianorder.org)

V roce 1999 byl zvolen převorem provincie Matky dobré rady (Chicago). Po dvou a půl letech ho řádová generální kapitula zvolila generálním převorem, kterým ho řád znovu pověřil na řádové generální kapitule v roce 2007. V říjnu 2013 se vrátil do své provincie (Chicago), kde působil jako učitel profesů a provinční vikář; tyto funkce zastával až do 3. listopadu 2014, kdy ho papež František jmenoval apoštolským administrátorem diecéze Chiclayo (Peru) a povýšil ho do biskupské hodnosti titulárního biskupa diecéze Sufar. Dne 7. listopadu převzal kanonickou správu diecéze za přítomnosti apoštolského nuncia Jamese Patricka Greena a 12. prosince, na svátek Panny Marie Guadalupské, byl v katedrále své diecéze vysvěcen na biskupa. Od 26. září 2015 je biskupem v Chiclayo. Od března 2018 je druhým místopředsedou peruánské biskupské konference. Papež František ho v roce 2019 jmenoval členem Kongregace pro klérus a v roce 2020 členem Kongregace pro biskupy.

Vatican News

Již za nedlouho uplyne 165 let ode dne, kdy se Bernadettě Soubirousově zjevila v Lurdech Panna Maria a představila se jí jako Neposkvrněné Početí. Od té doby v řece Gávě protéklo mnoho vody a stejně to samé se dá říci i o lidském proudu poutníků, nemocných, zvědavců a lovců senzací a všelijakých pochybovačů. Já sám jsem tam byl již několikrát a řekl bych, že těch, kteří tam přijíždějí ze zbožných důvodů je většina.

A před třiceti lety sv. Jan Pavel II. vyhlásil 11. únor za světový den nemocných. Primárně je tedy tento den určen našim nemocným bližním a těm, kteří o ně pečují. Jedno okřídlené úsloví praví, že *nikdo není zdravý, jsou jen ti, kterým nebyla ještě diagnostikována žádná choroba*. Je to, pravda, poněkud nadenené tvrzení a doufejme, že v psychické a somatické rovině tak úplně neplatí. Jenže přeneseme-li ho do roviny duchovní, tak je až kruté pravdivé. Nemocní jsme totiž my všichni a je to nemoc, ze které nás nevyhlídí ani křest. Je to nemoc (slabost) vůle. Jediná P. Maria, jak víme, touto nemocí netrpěla.

Tak jako dlouhodobě či trvale nemocní jsou odkázáni na pomoc lékařů a každodenní užívání jimi předepsaných léků, tak i my můžeme nemoci naší vůle čelit jen za pomoci medikamentů, které nám pomohou žít plnohodnotný duchovní život. A tyto medikamenty známe všichni. Jsou to modlitba, půst a almužna. Jenže tyto léky by se mohly stát pouhým placeboem (modlitba by se stala brebentěním, půst pouhou dietou a almužna dobročinností, která by uspokojila naše ego, jak jsme dobří), kdybychom je užívali bez doplňujícího a tuto naši duchovní činnost zastřešujícího pokání. Jistě se najdou i mnozí, kteří sami sebe i druhé přesvědčují, že jim pokání netřeba. Nevěřme jim a ani sobě, pokud budeme v pokušení o tom přesvědčovat sami sebe. Mnohdy právě tak začíná pýcha.



Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou



# MILUJTE SVÉ NEPŘÁTELE

19. února 2023 – 7. neděle v mezidobí – Mt 5,38–48

## Pseudo-Chrysostom

Příkázání Zákona nemohou platit bez tohoto příkazu. Začneme-li totiž podle příkazu Zákona odplácet všem zlým za zlé, staneme se všichni zlými, neboť budeme stále více pronásledováni. Pokud se však podle Kristova příkazu zlu neodporuje, zlo se sice neuklidní, ale dobro zůstane dobré.

## Augustin

Proto Pán soudí, že člověk má spíše milostivě snášet slabost druhého, než aby se uspokojoval tím, že trestá druhého. Odplata zde však není zakázána, což působí jako korektiv. Ta je milosrdná a není v rozporu s požadavkem, aby každý byl připraven mnoho snášet od toho, koho chce napravit. Neboť i ten, komu byla podle řádu světa dána moc, má odplácet, a to s takovou ochotou, jako otec odplácí malému synovi, kterého nemůže nenávidět. I svatí lidé trestali nejednu hříšnou smrtí, aby živým nahnali užitečný strach. Dokonce i těm, které potrestali smrtí, neublížila smrt sama, ale hříšník, který by se mohl zvětšit, kdyby žil. Proto Eliáš mnohé postihl smrtí (2K 1,1–17), a když si z něj učedníci začali brát příklad, Pán je pokáral, ne však kvůli příkladu proroků, ale proto, že nevěděli, jak se odplatit, a upozornil je, že mají chtít odplatu z lásky k nápravě, ne z nenávisti (srov. Lk 9,51–56). Taková odplata nechyběla ani poté, co je naučil milovat bližního a po vlití Ducha svatého. Ananiáš a jeho žena padli a zemřeli na Petrova slova (srov. Sk 5,1–10) a apoštol Pavel vydal někoho satanovi, aby zničil jeho tělo (1 Kor 5,5). Proto někteří z nevim jaké zaslepenosti brojí proti tělesným odplatám ve Starém zákoně, protože nevědí, v jakém duchu byly vykonány.

Kdo by při strážlivějším rozumu řekl králům: Není vaše věc, jestli chce být někdo zbožný nebo svatokrádežný? Jistě jim nelze říci: Není vaší věcí, zda někdo ve vašem království chce být slušný nebo nestydatý. I když je lepší vést lidi k uctí-



Jean-Baptiste de Champaigne: Kázání na hoře (17. st.)

vání Boha učením než je nutit trestem, mnohým prospělo (jak jsme dokázali zkušeností), když byli nejprve donuceni bolestí nebo strachem, aby se pak mohli poučit, nebo dokonce skutkem následovat to, co se již naučili slovy. Lepší jsou ti, kteří se řídí láskou, ale početnější jsou ti, kteří se řídí strachem. Ať si vzpomenou na případ apoštola Pavla, jak Kristus nejprve nutil a pak učil.

## Řehoř

Když si někdo přivlastňuje časné věci, je třeba to snášet. Někteří jsou však takoví, že je třeba se jim z lásky postavit na odpor, a to nejen proto, aby nám nevzali to, co je naše, ale také proto, aby nezničili sami sebe tím, že uloupí, co jim nepatří. Máme se totiž více bát o samotné uzurpátory, než abychom otevírali ústa na ochranu nerozumných věcí. Když se však kvůli pozemské příčině vytrhne ze srdce mír s bližním, zřejmě milujeme tuto příčinu více než bližního.

Láska k nepříteli je skutečně zachována, když se nermoutíme nad jeho úspěchem ani neradujeme z jeho újmy. Člověk nemiluje toho, komu nepřeje, aby byl lepší, a koho pronásleduje s přáním, aby se radoval, když padne ze svého postavení. A přesto se často stává, že nás potěší

neúspěch nepřítel, aniž bychom ztratili svou lásku, a naopak nás zarmoutí jeho sláva, aniž bychom se provinili závistí. Když věříme, že kvůli jeho pádu se někteří dobří mohou napravit, a bojíme se, že jeho úspěch bude znamenat nespravedlivý útlak pro další. Přitom je však třeba zachovat zkoušku rozlišování, abychom nedali volný průchod vlastní nenávisti a nenamlouvali si cizí prospěch. Musíme také zvážit, jak máme pohlížet na selhání hříšníka a na spravedlnost toho, kdo udeřil. Když totiž Všemohoucí potrestá hříšníka, máme se radovat ze soudcovy spravedlnosti, ale také mít soucit s bídou toho, kdo byl potrestán.

## Remigius

Dokonalá láska nedokáže víc než milovat nepřátele. Proto hned, jak Pán vydal tento příkaz, dodal buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec. Je dokonalý jako Všemohoucí a člověk jako ten, komu Všemohoucí pomáhá. Slovo „jako“ v Písmu někdy vyjadřuje skutečnost a rovnost, např. jako jsem byl s Mojžíšem, tak budu s vámi (Joz 1,5), a někdy podobnost, jako zde.

*přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk*

# PRŮVODCE SPISY BENEDIKTA XVI.

Zprávy po úmrtí emeritního papeže Benedikta XVI. 31. prosince uváděly, že byl jedním z předních teologů své doby.

Celý svůj život v dospělosti psal díla, ve kterých se věnoval nejen debatám uvnitř katolické církve, ale také se snažil zpřístupnit zájemcům principy katolictví.

Po jeho smrti se mnozí lidé budou obracet k jeho spisům – někteří vůbec poprvé. Kde by měli začít?

Zde je stručný průvodce jen několika díly tohoto průkopnického německého myslitele, jenž opustil akademický svět, který miloval, a přijal tíživé povinnosti v Římě, kdy nejprve sloužil jako pověřenec pro otázky nauky a nakonec jako papež.

## Benediktova „duchovní závěť“

Krátce po jeho smrti Vatikán uveřejnil „duchovní závěť“ Benedikta XVI., kterou sepsal roku 2006.

Přečtěte si výňatek z ní:

*Když se v této pozdní hodině svého života ohlédnu za desetiletími, která jsem prožil, vidím především, kolik důvodů mám k vděčnosti. Obzvlášť děkuji samotnému Bohu, dárci každého dobrého daru, který mi dal život a provázel mě různými okamžiky zmatku; vždycky mě zvedl, když jsem začal upadat, a vždycky mi znovu dal světlo své tváře. Zpětně vidím a chápu, že i temné a únavné úseky této cesty byly pro mou spásu a že právě na nich mě dobře vedl.*

...

*Nakonec pokorně prosím: modlete se za mě, aby mě Pán navzdory všem mým hříchům a nedostatkům přijal do věčných příbytků. Za všechny, kteří jsou mi svěřeni, se den co den z celého srdce modlím.*

## Úvod do křesťanství (1968)

Do teologického světa muže, který se stal papežem Benediktem XVI., lze nepochybně vstoupit prostřednictvím jeho díla *Úvod do křesťanství* z roku 1968.

Tato kniha byla napsána bezprostředně po 2. vatikánském koncilu – jehož se mladý Joseph Ratzinger nadšeně účastnil jako teologický poradce – a vyšla v roce,

kdy západním světem otráasaly protesty proti zavedeným institucím.

Zatímco se ostatní teologové snažili prostoupit teologii revoluční politikou, Ratzinger zvolil odlišný přístup. Rozhodl se místo toho zaměřit na Apoštolské vyznání víry a vysvětlit, jak toto základní vyjádření křesťanské víry může dosud sloužit jako spolehlivý průvodce křesťanů v moderním světě.

Když se Benedikt na tuto práci ohlédl po třiceti letech od jejího vydání, řekl, že kdyby ji psal znovu, věnoval by víc prostoru mezináboženským otázkám.

„Ale myslím, že v základním přístupu, kdy jsem do samotného středu postavil otázku Boha a otázku o Kristu, což potom vede k „narativní christologii“ a ukazuje, že místo pro víru je v církvi, jsem se nemýlil,“ napsal. „Toto základní zaměření bylo podle mého názoru správné.“

## Trilogie Ježíš Nazaretský (2007–2012)

Někteří čtenáři mohou *Úvod do křesťanství* vnímat jako obtížně uchopitelný. Pro běžného čtenáře bude možná lepší začít třísvazkovým spisem *Ježíš Nazaretský*, na němž Benedikt XVI. začal pracovat před svým zvolením roku 2005 a který se mu nějakým způsobem podařilo dokončit ještě během jeho papežské služby.

V této trilogii Benedikt XVI. předkládá ovoce toho, co v úvodu k prvnímu dílu popisuje jako „osobní hledání Hospodiny tváře“. Zatímco uznává poznatky moderní biblické exegeze, snaží se „Ježíše evangelií představit jako skutečného Ježíše, jako historického Ježíše v pravém smyslu slova“.

Tyto tři svazky čtenáře provedou Ježíšovým životem od jeho dětství (téma třetího dílu) přes jeho veřejnou službu (první díl) až po jeho smrt a vzkříšení (druhý díl).

## Milníky (1998)

Ve své autobiografii *Milníky* nabídl Bene-



Foto: knihobot.cz

dikt XVI. velmi čtivě vyprávění o svém životě, od svého dětství v jihoněmeckém Bavorsku až po jeho jmenování arcibiskupem mnichovským a freisingkým roku 1977.

K nejzajímavějším pasážím patří ty, ve kterých líčí své prožitky z druhé světové války, kdy byl odveden do armády, dezertoval a krátce byl spojeneckými vojáky držen jako válečný zajatec.

## Knihy rozhovorů (1997–2016)

Od konce devadesátých let poskytl budoucí papež německému žurnalistovi Peteru Seewaldovi několik obsáhlých interview. Výsledkem byly čtyři knihy rozhovorů – *Síl země* (1997), *Bůh a svět* (2002), *Světlo světa* (2010) a *Poslední závěť* (2016) – které osvětlovaly život a teologický pohled Benedikta XVI.

Tyto otevřené a místy překvapivé

rozhovory se zabývají tématy, které v katolickém světě dodnes zůstávají kontroverzní, jako je například kněžské svěcení žen, antikoncepce a kněžský celibát, a také širšími otázkami ohledně reakce církve na výzvy moderní doby.

### Spe salvi (2007)

Benedikt XVI. napsal relativně málo encyklik, kdy za svůj osmiletý pontifikát vydal pouze tři (papež Lev XIII. jich během svého vskutku dlouhého pontifikátu v 19. století sepsal devadesát).

První Benediktova encyklika *Deus caritas est* (2005) byla kladně přijatou úvahou o křesťanské lásce. Jeho poslední encyklika, *Caritas in veritate* (2009), pojednávala o křesťanské lásce a pravdě.

Mezi nimi napsal *Spe salvi* (2007), úvahu o křesťanské naději. Tato encyklika se věnuje neustále se vracejícím otázkám, jako je smysl utrpení, a přináší hluboce nadějný pohled na lidskou existenci.

„Právě tam, kde lidé ve snaze vyhnout se každému utrpení usilují vymanit se ze všeho, co by mohlo znamenat bolest, tam kde si chtějí ušetřit námahu a bolest pravdy, lásky, dobra sklouzávají do prázdného života, v němž možná skoro neexistuje bolest, ale tím více doléhá temný dojem nedostatku smyslu – a samota,“ napsal.

„Člověku nepřináší uzdravení vyhýbání se utrpení, útěk před bolestí, nýbrž schopnost přijímat soužení, dozrávat v něm a nalézat smysl ve sjednocení s Kristem, který trpěl s nekonečnou láskou.“

### O sexuálním zneužívání

V dubnu 2019, kdy se církev potýkala s důsledky McCarrickova skandálu se sexuálním zneužíváním, napsal Benedikt esej *Církev a skandál zneužívání*, v níž se této krizi věnoval:

*Společnost, ve které absentuje Bůh, tedy společnost, která Jej už nezná a zachází s Ním jako by neexistoval, je společností, která ztrácí svoje kritérium. V naší době bylo vymyšleno úsloví „Bůh je mrtev“. Když ve společnosti zemře Bůh, stane se svobodnou, ujišťovali nás. Ve skutečnosti znamená smrt Boha ve společnosti také konec její svobody, protože umírá*



Benedikt XVI. v roce 2019. Foto: © H. Elvir Tabakovic, Can. Reg. / Propstei St. Michael, Paring

*smysl, který udává směr. A protože mizí kritérium, jež nás usměřňuje tím, že učí rozlišovat mezi dobrem a zlem. V západní společnosti Bůh ve veřejné sféře absentuje a nenaslouchá se Mu. A proto se z této společnosti stále více vytrácí kritérium člověčenství. V určitých oblastech se pak náhle zjistí, že se stalo samozřejmým dokonce to, co je zlé a člověku škodí.*

...

*První úkol, který plyne z morálního rozvratu naší doby, spočívá v tom, abychom my sami začali znovu žít s Bohem, obrácení k Němu a v poslušnosti Jemu. Zejména my sami se musíme znovu naučit uznávat Boha za základ svého života a neodsouvat Jej stranou jako nějaké prázdné slovo. Vtiskla se mi slova velkého teologa Hans Urse von Balthasara, který si na jeden ze svých poznámkových lístků napsal: „Trojjediného Boha, Otce, Syna a Ducha svatého nepředpokládat, nýbrž upřednostňovat!“*

### Diktatura relativismu

Ve své poslední homilii před zahájením konkláve, na němž byl zvolen papežem, Benedikt použil jeden ze svých nejznámějších výrazů, kdy mluvil o „diktatuře relativismu“ ve světě:

*Kolik větrů různých doktrín jsme poznali v posledních desetiletích, kolik ideologických proudů, kolik módních myšlenek... Malá loďka myšlení mnoha křesťanů byla nezřídka zmitána těmito*

*vlnami – vrhána z jedné krajnosti do druhé: od marxismu k liberalismu, až k libertinizmu; od kolektivismu k radikálnímu individualismu; od ateismu k vágnímu náboženskému mysticismu; od agnosticizmu k synkretismu atd. Každý den vznikají nové sekty a uskutečňuje se, co říká sv. Pavel o „lidské chytrosti a prohnanosti, jež podvádí a klame“ (srov. Ef 4,14).*

*Mít jasnou víru, podle Credo církve, je často označováno nálepkou „fundamentalismu“. Zatímco relativismus, to je dát se „zmítat a strhovat větrem kdejakého učení“, se jeví jako jediný postoj na výši dnešních časů. Zavádí se diktatura relativismu, která neuznává nic za konečné (definitivní) a která ponechává jako jediné měřítko pouze vlastní „Já“ a vlastní chutě.“*

*My však máme jiný cíl: Syna Božího, pravého člověka. On je měřítkem pravého lidství. „Dospělá“ víra není taková, která se řídí módními trendy a posledními novinkami; zralá, dospělá víra je hluboce zakořeněna v přátelství s Kristem. Právě toto přátelství nás otvírá pro všechno, co je dobré, a dává nám kritérium, podle něhož můžeme rozpoznat pravé od falešného a klam od pravdy.*

*Tuto dospělou víru si musíme vypěstovat; k této víře musíme Kristovo stádo vést. A právě tato víra – jediné víra – tvoří jednotu a dochází naplnění v lásce.*

The Pillar  
Přeložila Alena Švecová



# DESET ZPŮSOBŮ, JAK SE MŮŽEME POSTIT

Ježíš řekl: „... nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete“ (Lk 13,3).

V prvním kázání své veřejné služby nás Ježíš nabádá k obrácení: „... přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangelium“ (Mk 1,15). Mystické Tělo Kristovo nám štědrě nabízí období milosti, které má každý rok jako svůj účel obrácení. Jde o čtyřicet dní předvelikonočního půstu.

Mojžíš se na hoře čtyřicet dní postil a Ježíš strávil čtyřicet dní půstem na poušti. Církev nás v období předvelikonočního půstu povzbuzuje, abychom se ponořili do hlubokých zákoutí svého srdce a prosili o jeho obrácení.

Toto obrácení se může uskutečnit pomocí tří tradičních praktik: modlitby, dávání almužen a půstu (Mt 6,1–18). V modlitbě pozvedáme svou mysl k Bohu, při dávání almužen se snažíme naplnit potřeby svých trpících bratří a sester a při půstu pronikáme do hloubi svého srdce a prosíme Pána o milost opustit svou náklonnost k hříchu.

Jak by tedy náš půst mohl konkrétně vypadat? Zde je důležité poznamenat, že půst není pouhá dieta s cílem shodit pár kilo navíc. Účelem půstu je potěšit Boha, obrátit své srdce a také prosit za obrácení druhých. Jinými slovy, půst musí mít horizontální či nadpřirozený záměr.

## Deset způsobů, jak se můžeme postit

### 1. Méně jíst a častěji přijímat Nejsvětější Eucharistii

Touto praxí připisujeme větší důležitost svému duchovnímu životu a spáse své duše. Ježíš řekl: „*Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť*“ (J 6,27 – O chlebu života).

### 2. Ovládat svůj jazyk

Svatý Jakub říká: „*Máme být pomalí k mluvení a rychlí k naslouchání.*“ Přečtěte si třetí kapitolu Jakobova listu – jednu z nejlepších výzev na světě o ovládnutí svého jazyka.



Foto: Pavel Langer / Člověk a Víra

### 3. Okamžiky hrdinství

Zakladatel Opus Dei razil slovní spojení „Okamžik hrdinství“. Svátý Josemaría tvrdí, že jakmile uslyšíme budík, měli bychom vyskočit z postele, modlit se a začít plnit úkoly nového dne. Démon lenosti nás povzbuzuje, abychom buzení odložili. Nemyslím si, že ve slovníku a životě svatých něco jako „odložené buzení“ vůbec existuje. Co o tom soudíte vy?

### 4. Ovládat toulavé oči.

Oči jsou zrcadlem duše. Svátý král David se vrhl do hříchu a ještě dalšího hříchu, který vedl k vraždě, jen proto, že svým očím dovolil toulat se. Jeho oči se toulaly a zahleděly se na vdanou ženu – Batšebu. Cizoložné myšlenky vedly k fyzickému cizoložství, k zapírání vlastního hříchu a nakonec k zabití nevinného člověka – manžela Batšeby (2. Samuelova 11–12). Snažme se svým životem naplňovat blahoslavenství: „*Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uží Boha*“ (Mt 5,8).

### 5. Přesnost

Ježíš říká: „*Kdo je věrný v malém, bude věrný i ve větších věcech*“ (Mt 25,23). Přesnost a dochvilnost je známkou řádu

a úcty k druhým a prostředkem k správnému a včasnému plnění úkolů.

### 6. Naslouchat druhým

Je až příliš snadné přerušovat druhé, když mluví, a snažit se vnucovat jim své vlastní myšlenky, ještě než oni dokončí svou myšlenku. Křesťanská láska, tedy láska k Bohu a druhým, nás učí respektovat druhé, umožnit jim mluvit bez přerušování a nevnučovat jim naše vlastní myšlenky.

Naslouchat druhým je také projev pokory – upřednostňování druhých. *Ježíši, který jsi tichý a pokorného srdce, učiň mé srdce podobné tvému* (Mt 11,28–30 – Ježíš své srdce popisuje jako tiché a pokorné...).

### 7. Být vděční, místo abychom si stěžovali

Nikdy nedopustíte, aby minul den, aniž byste poděkovali Bohu. Měli bychom Bohu děkovat neustále. Navíc bychom si měli navyknout často děkovat druhým. „*Chválu vzdějte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné*“ (Ž 118,1; v angl. citaci je doslova „vzdávejte Hospodinu díky“ – pozn. překl.).

## 8. Usmát se, i když se nám třeba nechce

To může být opravdu těžké pokání – usmát se na někoho, i když jsme unavení a trápí nás bolest hlavy nebo nachlazení. Je to hrdinská ctnost. Úsměv je drobnost, ale nakažlivá. Ve skutečnosti dokáže upřímný úsměv ty, kdo ho vidí, pozvednout ze skleslosti do stavu útěchy. Jednou z nejviditelnějších známek toho, že člověk následuje Ježíše, je radostný úsměv, který mu září na tváři. „*Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se*“ (Fp 4,4).

## 9. Modlit se, i když se nám nechce

Mnozí z nás svůj duchovní život nešťastně zakládají na pouhých pocitech, které jsou prchavé, přechodné a pomíjivé jako rosa, která se na jitřním slunci vysuší. Naším nejlepším příkladem je samozřejmě náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus v zahradě Getsemane (Lk 22,39–46). Když Ježíš zakoušel tak silná muka a soužení, že z pórů jeho kůže kanuly obrovské krů-

pěje krve, opravdu neměl chuť se modlit. Modlil se však o to usilovněji.

Proto ve svém životě praktikujme půst a pokání, vyhradme si čas a místo na modlitbu a modleme se, i když se nám nebude chtít. To je pokání a opravdová láska k Bohu. Svědčí to o skutečné zralosti ve víře.

## 10. Povzbuzování

„Barnabáš“ ve skutečnosti znamená „Syn povzbuzení“ (Sk 4,36). Vyjděme ze své egotistické skořápky a zaměřme se víc na Boha a na to, abychom v druhých viděli Ježíše – po vzoru milosrdného Samařana (Lk 10). Učme se být Šimonem z Kyrény a pomáhat svým bratrům a sestrám, kteří nesou tíhu velmi těžkého kříže. Nadlehčujme ho povzbudivými slovy, motivujícími gesty a srdcem plným lásky a soucitu. Pamatujme na zlaté pravidlo: „*Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy jedněte s nimi*“ (Mt 7,12). V těžkých bouřích pozemského boje mohou být slova povzbuzení opravdu mocným

větrem do plachet.

Pročtete si s modlitbou těchto deset návrhů, jak se postit – jak zapřít sám sebe – a vyberte si alespoň jeden nebo dva, s nimiž budete moci hned začít. Kéž nás Panna Maria, Matka dobré rady, povzbudí, abychom zapřeli sami sebe a přitakali Boží lásce tím, že budeme svým bratrům a sestrám sloužit štědrým srdcem (Lk 1,38).

P. Ed Broom, OMV  
Catholic Exchange  
Přeložila Alena Švecová



P. Ed Broom, OMV  
Oblát Panny Marie, spisovatel a blogger

# OMYLY RUSKA OD DOSTOJEVSKÉHO PO PUTINA

Po nedávném úmrtí bývalého sovětského prezidenta Michaila Gorbačova a pravoslavného metropolity Kallistose (Timothyho) Warea následovaly smutné projevy, zveřejňovaly se vzpomínky a komentáře v sekulární i náboženské sféře. Gorbačov byl tváří konce komunismu, zatímco Ware byl pravděpodobně nejvýznamnějším anglicky píšícím autorem, jenž se zabýval výkladem východní pravoslavné víry. Gorbačov byl u moci na konci jedné etapy nedávné historie Ruska, kdy jsem si stejně jako mnozí z nás (mylně) myslel, že komunismus je mrtvý. Wareovy knihy *The Orthodox Church*, *The Orthodox Way* a překlady *Filokalie* se staly pro několik generací anglicky mluvících lidí úvodem do víry, k níž konvertoval. Ačkoli se později stal duchovním (řeckého) ekumenického patriarchátu, svou cestu zahájil díky přátelství s ruský-

mi emigranty v Británii a v Ruské pravoslavné církvi mimo Rusko (ROCOR).

Ware ovlivnil i mou duchovní cestu. Když jsem se začínal tápavě chápat apoštolskou církev, jeho spisy mě svou jasností, stručností a jistotou bez triumfalismu přitahovaly k Východu. Během svého dvanáctiletého dočasného pobytu v pravoslaví jsem měl tu obrovskou výsadu slyšet Met. Kallistose přednášet na univerzitě nedaleko mého bydliště. Byl okouzující a erudovaný, jak se podle jeho knih a akademického vzdělání dalo očekávat. Nicméně postupem let se začal dostávat do popředí Wareův počínající liberalismus. Jak poznamenal otec John Hunwicke v příspěvku na blogu o svém anglickém kolegovi, Wareovy postoje k antikoncepci a svěcení žen vykazovaly rostoucí odklon od Tradice. Tato otevřenost vůči změnám v Tradici není v pravoslavném světě žád-

nou odchylkou. Rozvody a nové cizoložné sňatky jsou v „pravoslavných obřadech“ po staletí tolerovány a je jim žehnáno (i když kajícím) a odpor vůči homosexualitě se stále více zmírňuje (nehledě na naše vlastní nedávné problémy s krizí ohledně zneplatnění manželství). A přesto se zdá, že mnoho tradičně smýšlejících katolíků považuje pravoslaví za útočiště před kulturními a dogmatickými válkami uvnitř katolicismu. Abychom pochopili proč, měli bychom se podle mého názoru podívat na zásadní problém naší doby, fatimské poselství a (pravoslavné) Rusko.

## Mnoho omylů Ruska

Zjevení Panny Marie ve Fatimě burcuje katolickou církev od roku 1917. I po více než sto letech se stále vede debata o fatimských poselstvích, jejich obsahu a výkladu. Tuto debatu halí nový pocit



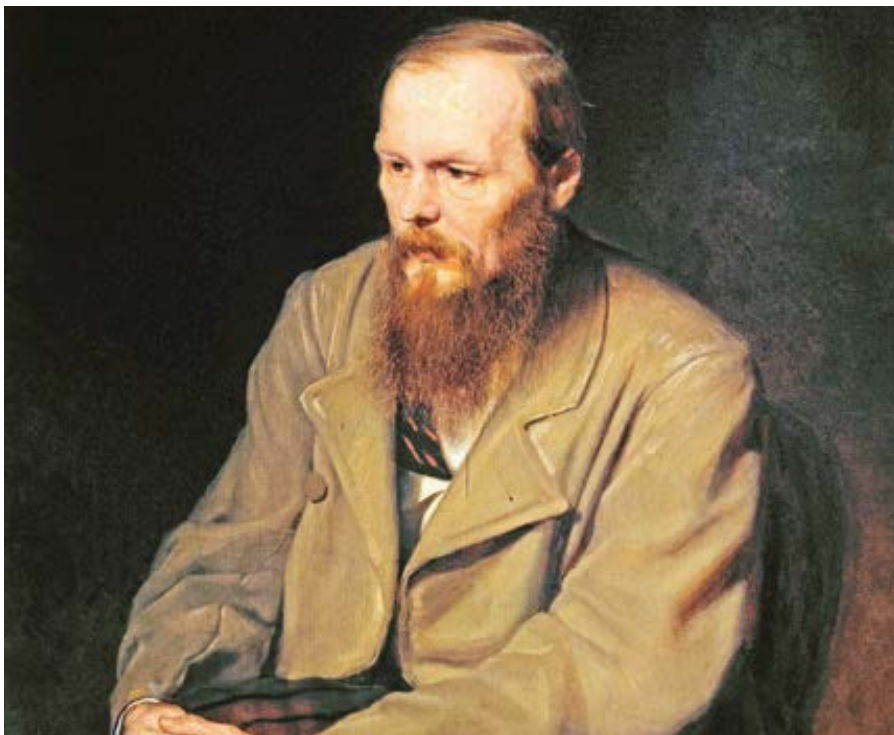
naléhavosti v době, kdy vážne ruská invaze na Ukrajinu, a po problematickém zasvěcení papežem Františkem. Možná je dobré začít otázkou: co jsou ony omyly Ruska, o nichž se Panna Maria zmiňuje?

Po celá desetiletí byla odpověď – alešpoň pokud jde o jeden z omylů – jasná: komunismus. Ale hovoří se tu o omylech v množném čísle, takže které jsou další ruské omyly? Pohled na posledních sto padesát let by mohl přinést následující seznam: schizma, ateismus, nihilismus, fyletismus (církvní hereze, která podřizuje církev národu), panslavismus, existencialismus, césaropapismus a kult osobnosti. I když některé z nich možná vznikly jinde, Rusko bylo živným lůnem, z něhož tyto omyly vzešly, aby rozdrásaly strukturu Božího světa. Existuje pro to mnoho politických vysvětlení, ale myslím, že lepší bude hledat odpovědi ve spisech romanopisců a duchovních spisovatelů počínaje Dostojevským.

Život a myšlení Dostojevského jsou ztělesněním napětí v ruské společnosti 19. století a jeho zkoumání idejí, ideologií a obecně rozšířené bezbožnosti vedlo k prozíravému zobrazení hrůz modernismu. Na počátku dospělosti a kariéry byl pod vlivem romantických a liberálních myšlenek, ale řada událostí a s nimi spojené utrpení ho vedly k rostoucímu duchovnímu a filozofickému konzervatismu. Psal dojemně o lidské svobodě a jasně viděl zhoubné účinky různých bezbožných hnutí na ruskou duši a psychiku. Jeho raná díla, například *Chudí lidé*, s líčením chudoby, zoufalství a sociálního kvasu, by se dala přirovnat k Dickensovi, ale po propuštění z vězení, které tak dojemně popsal v *Zápisích z mrtvého domu*, se Dostojevského tvorba zaměřovala hluboko do lidského nitra.

### Dostojevského literární génius

Na jedné straně autor sugestivně představuje strašlivé následky hříchu (*Zločin a trest*), naprostý cynismus a brutalitu nihilismu (*Běsi*), bolest nemanželského původu (*Výrostek* a *Bratři Karamazovi*), beznadějnost závislosti na hazardu (*Hráč*) a vrtochy společenské třídy (*Idiot*). Na druhou stranu některé jeho knihy mají problematické aspekty, jako například *Zápisky z podzemí*, jejichž pro-



Vasilij Grigorjevič Perov: Portrét F. M. Dostojevského (1872)

toexistencialistický antihrdina zvráceně uplatňuje svobodnou vůli a říká ne svým bližním i Bohu.

Dostojevského *opusem magnum* je jeho poslední román *Bratři Karamazovi*, příběh o otcovraždě, chamtivosti, ateismu, lidské dobrotě i krutosti a mnohém dalším. Navzdory mnoha a mnoha přednostem román obsahuje tři výrazné ruské omyly: schizma/antikatolicismus, ateismus a etnocentrismus. V jednom z prvních rozhovorů v klášteře poučuje mnich několik návštěvníků:

*Církev se nemění ve stát, pochopte to. To je Řím a jeho sen. To je třetí dáblovo pokušení! Naopak stát se mění v církev, povyšuje se na církev, a stává se církví na celé zemi, – což je úplně protichůdné ultramontánství a Římu... to je jen velké předurčení pravoslavné církve na zemi. Z východu zasvitne tato hvězda.*

Nechvalně proslulá část knihy o Velkém inkvizitorovi líčí římskou církev jako protikřesťanskou a materialistickou, popírající Krista a jeho zvěst ve prospěch toho, že poskytuje bezmocným lidem chléb, namísto eucharistie a spásy. Dostojevskij také karikuje polské postavy jako šašky, což je otrěpaný ruský předsudek, který se objevuje v nejedné jeho knize.

### Zmučená ruská duše

Dostojevského díla jasně ukazují, že už v ruské duši působí jakékoli ušlechtilé podněty, vnější ideologie tyto podněty pokřivily. Utopické představy Dostojevského snů se nakonec projevují v Solženicynově Gulagu. Vypravěče *Zápisů z podzemí* dělí od Ivana Děnisoviče ne celé století.

Ruská revoluce nejenže pomohla rozšířit marxisticko-leninský komunismus, ale vyslala do světa i další omyly: sociální a politické omyly, jako je ateistické libertariánství Ayn Randové; literární omyly, jako je Nabokovova *Lolita*; ekumenické omyly, jako je vstřícnost nabídnutá pravoslavi na II. vatikánském koncilu, kdy ruští církevní pozorovatelé (později prokázání agenti KGB) přijeli na koncil výměnou za to, že v koncilních dokumentech nebude odsouzen komunismus. Existují však dostupné prostředky nápravy.

Jako hlas proti komunismu obecně nemá ctihodný Fulton Sheen sobě rovného. Odpověď na náboženské hrozby z Ruska najdeme v knihách Catherine De Hueck Dohertyové, jež tak dojemně psala o ruské víře svého mládí, která však našla naplnění ve spojení s Římem. Randové (která kvůli politice musela Rusko



Ruští poutníci ve Fatimě. Foto: Vladimír / wikimedia

opustit) zdatně kontruje personalismus ruského disidenta (a později exulanta) Zamjatina v románu *My*. A na ruské schizma nejpřesvědčivěji odpovídá Dostojevského žák Vladimir Solovjov jak v knize *Ruská církev a papežství*, tak v „Legendě o Antikristu“. A pak je tu J. R. R. Tolkien.

Když jsem poprvé četl Tolkiena, bylo mi asi třináct let. Bylo to v době studené války (70. léta) a s ní spojených obav z války jaderné. *Hobit* a *Pán prstenů* poskytl dospívajícímu chlapci příběh boje dobra proti zlu... a dobro zvítězilo! Mé zatím ještě nezformované myšlení nedokázalo zcela pochopit význam Tolkienovy kapitoly „Vymetení Kraje“. Teprve nedávno, když u nás došlo k opětovnému vzkříšení komunismu, jsem pochopil Tolkienovu moudrost. Možná jsme „zvíťžili“ ve studené válce, ale doma jsme se komunistům nepostavili.

Pokud jde o Gorbačovovo postsovětské dědictví, David Satter v deníku *The Wall Street Journal* uvedl velmi ostré tvrzení, že „morální a právní vakuum, které po sobě zanechal, zplodilo v Rusku zločinný oligarchický režim, jenž používá teror k tomu, aby se udržel u moci, a rozpoutal válku proti Ukrajině“. V knize *The Devil's Final Battle*, kterou editoval otec Paul Kramer (2010), je Gorbačovovo postsovětské dílo podrobeno důkladnému zkoumání a ukázáno jako zhoubné, nedemokratické a protikřesťanské. „Gorbačov,

muž, který přiznává, že je stále leninistou, a jeho nadace, které jsou osvobozené od daní, podporují provádění potratů a užívání antikoncepce k odstranění pěti miliard lidí ze světové populace“ (s. 98). Wareův odkaz možná není tak morálně problematický, ale jeho apologetika pravoslavi, ačkoli se zdála být nezištná, přispěla k tomu, že byl tento schizmatický subjekt přitažlivý pro lidi na Západě hledající duchovní domov. Rod Dreher, autor knihy *The Benedict Option*, je jen jedním z velmi známých příkladů odvratu katolíků od Říma a příklonu k Východu.

Co můžeme dělat? Činit pokání, neboť Boží království je blízko. Máme naději na věčnost, ale to nás nezbujuje povinností v současné krizi. Je už pozdě? Budeme jako númenorská královna Tar-Míriel, která se marně snaží dostat k svatému místu, aby se přimluvila za svůj lid, a nakonec ji pohltí ničivá vlna? Nebo se nám poštěstí zvrátit situaci a porazit Mordora a jeho spojence?

Solovjov v knize *Rusko a všeobecná církev*, předjímající současnou krizi otrocké ruské církve, která schvaluje nevyprovokovanou válku proti Ukrajině, napsal: „V poslední době začínají lidé v Rusku chápat, že pouze národní církev, ponechaná sama sobě, se nutně stane pasivním a bezcenným nástrojem státu a že církevní nezávislost může zajistit pouze mezinárodní centrum duchovní auto-

rity.“ Ve svém vyprávění o konci dějin v „Legendě o Antikristu“ však statečný mučedník papež Petr II. hájí Krista, je vzkříšen Bohem a přivede bývalé schizmatiky do plného společenství s Římem, načež dojde ke konci věků. Modleme se, aby tomu tak bylo.

Greg Cook  
OnePeterFive  
Přeložil Pavel Štička



Greg Cook  
spisovatel, básník

**Poznámka redakce:** V rámci redakční rady jsme vyhodnotili, že text je sice pravdivý a proto jej rádi otiskujeme, ale na druhé straně může vést k pocitu, že my ve „vyspělém a demokratickém západě“ můžeme být klidní, protože hlavní vzpoura lidstva proti Bohu v současné době probíhá v Rusku. Jako by v Rusku byla veřejnou mocí oslavována sodomie (homosexuální životní styl). Jako by děti v Rusku byly veřejnoprávními prostředky i ve školách sváděny k homosexuálnímu stylu života. Jako by především ruští fotbalisté kajícíně klekali před LGBT komunitou. Jako by děti ke zničení studu a narušování pohlavní identity vedly školy v Rusku (sexuální výchova a gender agenda). Jako by především ruské farnosti žehnaly homosexuálním párům k zachování věrnosti a ne mnohé západoevropské. Jako by faktické (ne pouze formální) schizma bylo pouze v Rusku a ne např. v Německu. Jako by zabíjení nenarozených dětí jako základní evropské hodnoty a lidského práva prosazovalo na globální úrovni Rusko a ne Evropská unie. Je otázkou, zda bychom neměli více přemýšlet o podobnosti o třisce v oku bližního a břevnu ve vlastním...

# JAK JE TO NYNÍ S ARCHOU

Známe Archu, kterou stavěl praotec Noe a nebylo to jen tak. Dle Písma byl Bůh lidmi zklamán do té míry, že dokonce uvažoval o jejich likvidaci, ale nakonec se postaral nejen o to zdravé jádro.

Různé pověsti o potopě můžeme nalézt po celém světě a je obtížné je vyhodnotit. Ve shodě s Písmem však předpokládají, že budoucí katastrofa bude způsobena zcela jiným živlem. V některých případech se však blíží tradičnímu chiliasmu (viz sv. Pavel a jeho listy Soluňanům; později Sněm florentský a Benedikt XII.).

Předpovědi o celosvětové tepelné katastrofě možno tak najít nejen v antice. Nyní se v této záležitosti angažují zejména studenti a dokonce šetří přírodu tím, že nakupují v „sekáčích“. Celosvětové nebezpečí se vidí ve zvyšování podílu kysličníku uhličitého, což je však výhodné pro větší aktivitu rostlin, které pak „vyrábí“ větší množství kyslíku. Zatím se příroda vždy vyrovnala i s velkou aktivitou sopek.

Peršané věřili, že tento svět je pod vládou zlého boha Ahrimana a podle Bundeheše (zoroastrovské kosmologie) se kometa srazí se zemí a vše se roztaví: „Ahrimana spálí řeka rozpuštěné ohnivé rudy, a tak bude svět očistěn a ode vši nepravdy osvobozen.“

Germáni očekávali, že svět zahyne v ohni, zlo bude zničeno, a že ze zkázy vzejde nové pokolení bohů a lidí (podle Eddy).

Římané a Řekové byli téhož mínění. U Ovidia si Jupiter vzpomíná:

*Esse quoque in fatis eminiscitur adfore tempus,  
quo mare, quo tellus correptaque regia caeli  
ardeat et mundi moles operosa labore.*

*Matam I. 56–258*

V překladu: *Sudby také pomní, jak prý doba nastane jednou, v nížto i země i tůň i nebeské sídlo požárem pláti budou a velepracná světa stavba se zvíklá.*

Podle výroku sv. Petra užije Bůh

ohně, aby svět zničil a znovu obnovil a dokonce přijde jako zloděj (2 Petr 3,10) ... *Tehdy nebesa s rachotem zahynou, vesmír se žárem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud.*

Tomáš z Celana (+ 1260) a níže překlad od Vrchlického:

*Dies irae, dies illa  
solvet saeculum in favilla,  
teste David cum Sibilla.  
Ten den hněvu, hrůzy, tmavý,  
Celý vesmír v popel stráví,  
Sibilla i David praví.*

V chladných čtvrtohorách se ledová a teplá období celkem pravidelně střídaly, ale teplá byla o řád kratší. Předchozí bylo dokonce teplejší než to současné. Ústupem ledovců mohla hladina moří tehdy stoupnout více než posledně, což někde bylo asi do 140m a možno zmínit i coriolisovy síly, které následně mohly trochu měnit i rychlost otáčení naší Země. Drastické klimatické změny jsou patrné i na „schodech“ pražského koryta Vltavy.

Co k tomu dodat; dnešní lidé většínou nevěří ve všeobecný řád a neberou v úvahu smlouvu praotce Noema a rovněž ani Starý či Nový zákonu. Podobně je to s přírodním řádem, který zatím ve světě udržoval obdivuhodnou rovnováhu. Dříve se předpokládalo, že porušení všeobecného řádu narušuje přírodní řád, což např. prezentoval i Shakespeareův svět. V shakespearovském vesmíru se sám přírodní, či fyzikální řád otřásá, pokud se projevil nebo se schylovalo ke strašnému morálnímu zločinu.

Vědecky řízená společnost ale nyní již ví, jak to vše vyřeší. Trochu to připomíná komunistickou logiku vědecko-technického budování tzv. nejspravedlivější společnosti. Znázornili nejen fabrikanty a trafikanty, ale i sirotčí fondy. Sice nevěřili v objektivní řád, ale v hodnotu lidské práce, kterou chápali dle odpracovaných hodin. Stavební materiál se pak zbytečně vozil přes celou republiku a vyrábělo se i nepotřebné zboží. Splnění plánu prostařených finančních prostředků pak uměle doháněli mrháním lidské práce.

Druhou Archu úmluvy měli Izraelité

při odchodu z Egypta a později ve svém chrámu. Jako symbol záchrany obsahovala kamenné desky s Desaterem, Aronovou hůl a manu. Tedy řád daný Bohem, viditelný symbol moci svěřený Bohem Aronovi a památku na Boží pokrm.

Situaci za Nového zákona můžeme porovnat se sídlem nejsvětějšího Boha v arše úmluvy (srov. Ex 40, 35). Kristus totiž nepřišel Starý zákon zrušit, ale naplnit a podobně je to i s Archou. Stejně jako dříve přicházela Boží moc a sláva na místo, které si Bůh vyvolil za Starého zákona, tak to nyní vidíme v osobě Panny Marie. Je trvalým předobrazem církve a matkou „celého Krista“.

Odborníci radí, že pokud chceme moudrost nazírat, je třeba nosit kříž jako knihu moudrosti, a tou je Kristus. V ní se máme vzdělávat, abychom porozuměli Božím tajemstvím. Proto v Písmu stojí (srov. Dt 31,26): *Vezměte knihu tohoto zákona a uložte ji po straně schrány smlouvy Hospodina, vašeho Boha. Tam bude proti tobě svědkem. Z těchto hledisek lze poněkud pochopit i třetí podobu archy smlouvy, uloženou v Božím chrámu na nebesích (srov. Zj 11,19). Chápeme to jako Ženu Písma, u které jsou uložena nejen podstatná tajemství, ale je i bezpečnou archou spásy v našich dobách.*

Náš majetek zde ničí války, zločinné státní režimy a tradičně hladoví moli vč. rezavění. Dle Písma si máme shromážďovat poklad na nebesích a kde je náš poklad, tam je i naše srdce. Chrámem je „celý Kristus“ a symbol na Zázračné medailce o spojených srdcích nás poučuje o roli Panny Marie.

Za Němců nebo za komunistů jsme volili raději útlak než výhodnou kolaboraci, ale někteří se chovali opačně. Můžeme si připomenout lidického pana faráře, sv. Maxmiliána Kolbeho a další, kteří se obětují i nyní, např. také ošetřováním nakažlivých nemocných apod. Stále jsou však lidé, kteří porušují Boží řád a rozpoutávají bezohledné útočné války. Takové a podobné skutky nevyšuměly a víme, že Bůh má v těchto věcech pořádek. V kladném případě jsou trvalým pokla-



dem církve a není to jen nějaká kamepelička nebo spořitelna. V záporném případě někteří kazí kdeco a „nahoře“ nemají vůbec nic. Rovněž i z těchto důvodů má překvapivou sílu modlitba růžence.

Zjednodušeným vysvětlením Nejsvětější Trojice je, že Duch svatý je vzájemným darem Boha Otce a Syna. V Kristu a Duchu svatém se máme připojit. Jedná

např. o náš dar postiženým, který Písmo srovnává s darováním přímo Bohu, ale jsou i záporné případy.

Zpětným obdarováním jsou pro nás plody jejich kříže a Slovo pak můžeme vnímat i jako Nářek porodních bolestí rodícího se Božího království.



Petr J. Jílek

Petr Jílek  
člen Řádu svatého Lazara Jeruzalémského

## ODVAHA KARDINÁLA GEORGA PELLA

Krátce před smrtí napsal kardinál George Pell pro *The Spectator* následující článek.

Synoda, jež se bude konat ve dvou zasedáních letos a příští rok, zatím připravila brožuru, která je „jedním z nejméně konzistentních dokumentů, jaké kdy z Říma vzešly,“ uvedl Pell. Nejenže je „psána neomarxistickým žargonem“, ale je „nepřátelská vůči apoštolské tradici“ a ignoruje takové základní křesťanské principy, jako je víra v poslední soud, nebe a peklo.

Kardinál australského původu, který si ve své vlasti prošel strašlivou zkouškou věznění v důsledku křivého obvinění ze sexuálního zneužívání, než jej soud zprostil viny, byl nesmírně odvážný. Když psal tento článek, nevěděl, že už mu zbývá jen málo času. Jeho náhlá smrt možná dodá jeho slovům na síle, až se letos v říjnu seje synoda.

*Damian Thompson, The Spectator*

Katolická biskupská synoda je nyní zaneprázdněna koncepcí toho, co považuje za „Boží sen“ o synodalitě. Navzdory proklamovaným dobrým úmyslům biskupů se z tohoto božského snu žel stala toxická noční můra.

Vydali pětačtyřicetistránkovou brožuru, jež nabízí popis diskusí z první fáze „naslouchání a rozlišování“, konané v mnoha částech světa, a jedná se o jeden z nejméně konzistentních dokumentů, jaké kdy z Říma vzešly.

Děkujeme Bohu za to, že počet katolíků na celém světě, zejména v Africe a Asii, roste, nicméně v Latinské Americe je situace radikálně odlišná a lidé z církve odchází k protestantům a nebo se z nich stávají sekularisté.



Kardinál George Pell. Foto: Kerry Myers

Dokument byl bez špetky ironie nazván „Rozšiř prostor svého stanu“ a cílem je přijmout nikoli nově pokřtěné – ty, kteří odpověděli na výzvu k pokání a víře –, ale každého, kdo by měl zájem naslouchat. Účastníci jsou vyzýváni, aby byli vstřícní a radikálně inkluzivní: „Nikdo není vyloučen“.

Dokument nevybízí ani katolické účastníky, aby získávali učedníky ze všech národů (Mt 28,16–20), natož aby hlásali Spasitele vhod či nevhod (2Tm 4,2).

Prvořadým úkolem všech, a zvláště učitelů, je naslouchat v Duchu. Podle této nedávné aktualizace radostné zvěsti není třeba „synodalitu“ jako způsob bytí církve definovat, ale prostě ji žít. Krouží kolem pěti tvůrčích napětí, počínaje radikální inkluzí a směřováním k misii v participativním stylu, praktikujícím „společnou odpovědnost s ostatními věřícími a lidmi dobré vůle“. Uznávají se

problémy, jako je válka, genocida a rozdíl mezi duchovenstvem a laiky, ale všechny je možné díky živé spiritualitě snášet, říkají biskupové.

Obraz církve jako rozšiřujícího se stanu s Pánem uprostřed pochází z Izajáše a jeho smyslem je zdůraznit, že tento rozšiřující se stan je místem, kde jsou lidé vyslyšeni a nejsou odsuzováni ani vyloučeni.

Čtete tedy, že Boží lid potřebuje nové strategie; nikoli hádky a střety, ale dialog, kde se odmítá rozlišování na věřící a nevěřící. V textu se zdůrazňuje, že Boží lid musí naslouchat volání chudých a země.

Vzhledem k rozdílným názorům na potraty, antikoncepci, svěcení žen na kněze a homosexuální aktivitu se někteří domnívali, že v těchto otázkách nelze zaujmout ani navrhnout žádné definitivní stanovisko. Totéž platí i pro polygamii, rozvod a nové manželství.



Kardinál Pell na konzistoři ve Vatikánu 27. 8. 2022. Foto: Mazur / cbcew.org.uk

Dokument se však jasně vyjadřuje ke zvláštnímu problému podřízeného postavení žen a k nebezpečí klerikalismu, ačkoli uznává pozitivní přínos mnoha kněží.

Co si myslet o této prazvláštní směsici, o tomto výlevu dobré vůle stoupenců New Age? Nejedná se o shrnutí katolické víry ani novozákonního učení. Jako shrnutí je neúplné, v důležitých ohledech nepřátelské vůči apoštolské tradici a nikde neuznává Nový zákon jako Boží slovo, normativní pro veškeré učení o víře a mravech. Zcela ignoruje Starý zákon, odmítá patriarchát a neuznává Mojžíšův zákon včetně Desatera.

Zkraje lze uvést dva body. Bude zapotřebí vyjasnit morální učení předchozích dvou synod konaných v Římě v letech 2023 a 2024, protože relátor (hlavní zapisovatel a referent) kardinál Jean-Claude Hollerich veřejně odmítl základní učení církve o sexualitě s odůvodněním, že je v rozporu s moderní vědou. Za normálních okolností by to znamenalo, že jeho setrvání ve funkci relátora je nevhodné, ba dokonce nemožné.

Synody si musí vybrat, zda jsou služebníky a obhájci apoštolské tradice víry a mravů, nebo zda je jejich rozlišovací schopnost nutí prosazovat svou nezávislost na katolickém učení. Musí se rozhodnout, zda základní učení o věcech, jako je kněžství a mravy, může být odloženo do pluralitního limbu, kde se někteří rozhodnou předefinovat hříchy vzhůru nohama a většina souhlasí s tím, že se spolu vzájemně neshodnou.

Mimo synodu se kázeň uvolňuje – zejména v severní Evropě, kde několik

biskupů nebylo pokáráno ani poté, co si prosadili právo biskupa na nesouhlas s oficiální naukou; v některých farnostech a řeholních řádech již *de facto* existuje širší pluralismus ve věcech, jako je žehnání homosexuálním aktivitám.

Diecézní biskupové jsou nástupci apoštolů, hlavními učiteli v každé diecézi a ohniskem místní jednoty svěřeného lidu a univerzální jednoty s papežem, nástupcem sv. Petra. Od dob svatého Ireneje z Lyonu je biskup také garantem trvalé věrnosti Kristovu učení, apoštolské tradici. Je správcem a někdy i soudcem, stejně tak učitelem a vysluhovatelem svátostí, a není jen do sebe uzavřenou osobou či úředníkem.

Text „Rozšiř prostor svého stanu“ živě poukazuje na selhání biskupů, kteří někdy nenaslouchají, mají autokratické sklony a mohou být klerikalističtí a individualističtí. Objevují se náznaky naděje, účinného vedení a spolupráce, ale dokument vyjadřuje názor, že pyramidové modely autority by měly být zlikvidovány a že jediná skutečná autorita vychází z lásky a služby. Je nutno zdůrazňovat důstojnost křtu, nikoli kněžské svěcení, a styly řízení by měly být méně hierarchické a více kruhové a participativní.

Hlavními aktéry všech katolických synod (a koncilů) a všech pravoslavných synod byli biskupové. Na kontinentálních synodách by se to mělo laskavým, kooperativním způsobem prosazovat a uvádět do praxe, aby pastorační iniciativy zůstaly v mezích zdravého učení. Biskupové tam nejsou jen proto, aby potvrdili řádný postup a nabídli „*nihil ob-*

*stát*“ k tomu, co sledovali.

Nikomu z účastníků synody, laikům, řeholníkům, kněžím ani biskupům neprospěje, když synoda rozhodne, že se nesmí hlasovat a že nelze předkládat návrhy. Předávat Svatému otci pouze názory organizačního výboru, aby si počínal podle svého vlastního rozhodnutí, je zneužitím synodality, odsunutím biskupů na vedlejší kolej, což není ospravedlnitelné Písmem ani tradicí. Nejedná se o řádný proces a je náchylný k manipulacím.

Věřící katolíci na celém světě s obrovskou převahou nesouhlasí se závěry současné synody. Ani na vyšších církevních úrovních nepanuje velké nadšení. Pokračující shromáždění tohoto druhu prohlubují rozdělení a hrstka těch, kdo jsou obeznámeni s poměry, dokáže využít zmatku a dobré vůle. Bývalí anglikáni mezi námi správně rozpoznávají prohlubující se zmatek, útok na tradiční morálku a vkládání neomarxistického žargonu do dialogu o vyloučení, odcizení, identitě, marginalizaci, mlčících lidech, LGB-TQ, stejně jako vytěšňování křesťanských pojmů odpuštění, hříchu, oběti, uzdravení, vykoupení. Proč se mlčí o posmrtné odměně či trestu, o čtyřech posledních věcech: smrti a soudu, nebi a pekle?

Dosavadní průběh synody zanedbával, ba bagatelizoval transcendentno, zakrýval ústřední postavení Krista odvoláváním se na Ducha svatého a podporoval zášť, zejména mezi účastníky.

Pracovní dokumenty nejsou součástí magisteria. Jsou jedním z podkladů pro diskusi; má je posuzovat celý Boží lid a zejména biskupové s papežem a pod jeho vedením. Tento pracovní dokument vyžaduje radikální změny. Biskupové si musí uvědomit, že je třeba konat v Božím jménu, a to co nejdříve.



kardinál George Pell  
*The Spectator*  
Přeložil Pavel Štíčka

† kardinál George Pell  
arcibiskup Melbourne a Sydney, působil jako prefekt vatikánského Sekretariátu pro ekonomiku

# DOBŘÍ FILMY ROKU 2022

Vybrali jsme pro naše čtenáře desítku filmů uvedených do kin během roku 2022. Ne všechny by mohly kandidovat na Oscara, ale poji se v nich umělecké kvality, angažovanost a rozumně lidské hodnoty, jimiž vynikají nad ostatními.

## Top Gun: Maverick

Režie Joseph Kosinski. V hlavních rolích Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connellyová, Jon Hamm, Glen Powell; Lewis Pullman; Ed Harris; Val Kilmer. 130 minut. Hodnocení na [www.rottentomatoes.com](http://www.rottentomatoes.com) 96%.

Tom Cruise se po 36 letech vrací k tomu, co jako nejlepší letec amerického námořnictva umí nejlíp. Nyní působí jako zkušební pilot s rozkazem naučit nejlepší z nejlepších, jak splnit tajnou misi, která vyžaduje nadlidské umění. Ale pozor, další text prozrazuje zápletku. Maverick se do toho pustí a vede své svěřence k vítězství. „Maverick jako ojedinělý trháč, který zatraceně dobrými záběry z letu a burácivým zvukem působí na diváky tak, že jim až lezou oči z důlků, představuje to, po čem volá každé multikino v zemi,“ píše kritik pro webový portál *The Atlantic*. *Top Gun: Maverick* byl film s nejvyššími tržbami za rok 2022. Opatřete si popcorn, pohodlně se usadte a nechte své myšlenky volně plynout. Čeká vás skvělá zábava.

## Marcel the Shell with Shoes On (Marcel, ulita v botách)

Režie Dean Fleischer Camp. V hlavních rolích Jenny Slateová, Rosa Salazarová, Thomas Mann, Dean Fleischer Camp, Lesley Stahlová, Isabella Rossellini. 90 minut. Hodnocení 99%.

„Jak může film, který je tak odzbrojujícím způsobem prostý, vyvolat hluboké emoce v souvislosti se ztrátou, vztahy a významem rodiny? Nejsm si jist, že na to mám odpověď, ale v době, kdy si tak mnozí z nás připadají dezorientovaní – nebo izolovaní – je tento film obzvlášť vítaný,“ píše kritik Leonard Maltin. Je to fiktivní dokument o maličké ulitě, která hledá svou rodinu, a pomohou jí v tom americké sdělovací prostředky, včetně hvězdy CBS, Lesley Stahlové.



Foto: [topgunmovie.com](http://topgunmovie.com)

## Argentina, 1985

Režie Santiago Mitre. V hlavních rolích Ricardo Darín, Peter Lanzani, Alejandra Flechnerová, Norman Briski. 140 minut. Hodnocení 98%.

„Film *Argentina, 1985* jako staré naleštěné boty se špičkou prošítou do srdíčka proměňuje jeden význačný úsek dějin v bouřlivé soudní drama, prosycené svérázným humorem,“ píše list *New York Times*. Tento film plný silných emocí rekonstruuje soud s představiteli poslední vojenské diktatury v Argentině (1976–1983) kvůli brutálním zločinům proti vlastním občanům.

## Nene

Režie Jordan Peele. V hlavních rolích Daniel Kaluuya, Keke Palmerová, Steven Yeun, Michael Wincott, Brandon Perea, Keith David. 130 minut. Hodnocení 82%.

„Navzdory veškerým nedostatkům spočívá krása filmu *Nene* v tom, že představuje obojí najednou. Umění a levné napínavé scény, popcorn a provokace, trháč a potrava pro mozek – starý recept, který je dosud tajnou zbraní kin,“ píše kritik pro *Financial Times*. Film se vyznačuje bujnou fantazií, vykresluje mezi-

rasové soužití a vyskytují se v něm ufoli. Všem nejlepšími kritikům se líbí.

## The Outfit

Režie Graham Moore. V hlavních rolích Mark Rylance, Zoey Deutchová, Johnny Flynn, Dylan O'Brien, Nikki Amuka-Bird, Simon Russell Beale. 106 minut. Hodnocení 87%.

Film *The Outfit* byl podle *Empire Magazine* natočen „po vzoru bezpočtu gangsterských filmů minulosti, ale jeho svěžest spočívá v chytrém a překvapivém scénáři. Dobře ušitý oblek také není zastaralý, nýbrž klasický.“ Roli krejčího pro chicagské gangstery v tomto thrilleru, kde každých pět minut dochází k dějovému zvratu, skvěle ztvárnil britský herec Mark Rylance.

## Otec Stu

Režie Rosalind Rosslová. V hlavních rolích Mark Wahlberg, Mel Gibson, Jacki Weavrová. 124 minut. Hodnocení 41%.

Tento film o buranském boxerovi, který se zamiluje do katolické dívky, objeví v sobě povolání stát se knězem, dívku pustí k vodě a před svým svěcením zjistí, že má smrtelnou nemoc, která



způsobí jeho úplné ochrnutí, se kritikům nelíbil. Vyznívá sentimentálně, dokonce i pro katolíky, ale vychází ze skutečného příběhu montanského kněze, který by nakonec mohl být svatořečen. List *San Francisco Chronicle* připouští: „*Otec Stu* je často zábavný, čímž se vyhýbá hříchu opomíjení této složky, jehož se dopouští mnoho filmů natočených s cílem obracet na víru. Je prostě příliš milý, než abychom ho mohli posuzovat přísně.“

### Spravedlnost pro Emmeta Tilla

Režie *Chinonye Chukwu*. V hlavních rolích *Danielle Deadwylerová, Jalyn Hall; Frankie Faison; Haley Bennetová; Whopi Goldbergová*. 130 minut. Hodnocení 98%.

V roce 1955 byl v Mississippi umučen a zlynčován čtrnáctiletý Emmett Till za to, že zapískal na bílou ženu. Jeho vrazi byli souzeni a po sedmašedesátiminutové poradě poroty zproštěni viny. Film vypráví o vášnivém úsilí jeho matky zjednat spravedlnost. „*Danielle Deadwylerová* podává průlomový výkon roku v roli černošské aktivistické matky, která zlynčování svého syna Emmetta Tilla roku 1955 využila k podnícení hnutí za občanská práva. *Chinonye Chukwu* z této emočně nabitě události tvoří snímek, který rozhodně stojí za zhlédnutí,“ říká Peter Travers z *ABC News*.

### Bitva v ústí Šeldy

Režie *Matthijs van Heijningen ml.* V hlavních rolích *Gijs Blom, Jamie Flatters, Susan Radderová*. 123 minut. Hodnocení 100%.

Z válečných filmů se v roce 2022 nejvíc psalo o snímku *Na západní frontě klid*, temném, krvavém, nihilistickém protiválečném filmu z Německa. Mnohem lepší ukázkou tohoto žánru je *Bitva v ústí Šeldy*, holandský film o stejnojmenné bitvě roku 1944. „Pokud postrádáte působivý, ale nekomplikovaný válečný velko-film, tady je,“ uvádí jeden novozélandský recenzent. Film vypráví o třech postavách, holandském vojákovi, který bojuje za Němce, britském pilotovi bezmotorového letounu a ženě v holandském odboji. Úžasné drama.

### Proměna

Režie *Domee Shi*. V hlavních rolích *Rosalie Chiangová, Sandra Oh, Ava Morse, Hyein Park, Maitreyi Ramakrishnan, Orion Lee, Wai Ching Ho, Tristan Allerick Chen, James Hong*. 100 minut. Hodnocení 95%.

Další kousek ze studia Pixar. Tento animovaný film představuje Mei, třináctiletou kanadskou Číňankou, která se, když prožívá silné emoce, proměňuje v obrovskou pandu červenou. Očividně jde o podobenství o pubertě a dospívání, ale funguje to. Filmu se daří rozeznit všechny správné citové tóny – a jeho skutečné kouzlo spočívá v jeho nespoutané oslavě radostného chaosu dívčích let v hrdé asijské přistěhovalecké rodině,“ píše recenzent ze *San Francisco Chronicle*.

### Paní Harrisová jede do Paříže

Režie *Anthony Fabian*. V hlavních rolích *Lesley Manvilleová, Isabelle Huppertová, Lambert Wilson, Alba Baptista, Lucas Bravo, Ellen Thomasová, Rose Williamsová, Jason Isaacs*. 115 minut. Hodnocení 94%.

Paul Gallico byl velmi úspěšný romanopisec čtyřicátých a padesátých let 20. století s nadáním psát hřejivé, dojmavé příběhy. *Paní Harrisová jede do Paříže* patří k jeho nejúspěšnějším románům a vypráví o londýnské uklízečce, která si chce koupit šaty od módního návrháře Christiana Diora. „Je možná absurdní, ale jde o báječný rodinný film ve stylu, jaký diváci nejspíš neviděli od uvedení *Mary Poppinsové*,“ píše recenzent listu *The Guardian* Peter Bradshaw.

### RRR

Režie *S. S. Rajamouli*. V hlavních rolích *N. T. Rama Rao ml., Ram Charan, Ajay Devgn, Alia Bhattová, Shriya Saranová, Samuthirakani, Ray Stevenson, Alison Doodyová, Olivia Morrisová*. 182 minut. Hodnocení 93%.

Teď něco úplně jiného. *RRR* je nejnákladnější indický film, jaký byl kdy natočen. Je také nejabsurdnější? Zápletka – týkající se odporu proti britskému impériu ve dvacátých letech 20. století – tu je schovaná pod neuvěřitelnými akčními kousky, oproti kterým se filmy

s Jamesem Bondem jeví jako zahradní slavnost s okurkovými sendviči. „Film je tak neodolatelnou a opojnou oslavou kinematografických výstřelků, že i po 187 minutách (včetně přestávky) odcházíte nadšení, nikoli znavení,“ píše časopis *Variety*.

### Žokej

Režie *Clint Bentley*. V hlavních rolích *Clifton Collins ml., Molly Parkerová, Moises Arias*. 95 minut. Hodnocení 92%.

V tomto krásném filmu čelí stárnoucí žokej své smrtelnosti. „Žokej patří k filmům, které se úspěchu dočkaly se zpovědním, ale díky nimž stojí za to i drhnutí filmová sezóna,“ tvrdí časopis *Wall Street Journal*. „Film se opírá o střízlivý výkon Cliftona Collinse – je poklidně přesvědčivý a sympatický..., hrdina s těžkým životem, kterému stojí za to fandit.“

### Třináct životů

Režie *Ron Howard*. V hlavních rolích *Brian Grazer, Ron Howard, Karen Lundarová, William M. Connor, P. J. van Sandwijk, Gabrielle Tanová*. 147 minut. Hodnocení 86%.

Některé tragédie jako by byly stvořené pro Hollywood. Příběh dvanácti školáků a jejich učitele, které zastihla stoupající voda v jedné thajské jeskyni, k takovým patří. „Ron Howard využívá vzrušující hudbu, připravuje napínavé dějové zvraty a předkládá emočně trýznivé scény, které směřují k nádhernému rozuzlení. V pátém desetiletí své kariéry filmového tvůrce by mohl být nejnadšenějším širitelům povznášejícího dobra v Hollywoodu,“ uvádí *Wall Street Journal*.

Michael Cook  
MercatorNet

Přeložila Alena Švecová



Michael Cook  
redaktor MercatorNet

# ZÁKLADNÍ DOBRO

Pedobaptismus. Nový termín italské levicové scény. Perverzní termín, který má evokovat asociaci křtu s pedofilii. Vysvětlení? Týká se přijímání svátosti křtu u malých dětí. Je zajímavé, že někdo chce řešit svátost, která je součástí víry, aniž by se na ni odvolával a jí rozuměl. Je to jako snažit se pochopit algebru přes pravidla fotbalu, píše novinář Tommaso Scandroglio v reakci na levicové fantazie o zákazu křtu nemluvnat. Aktivistka Alessandro Giacomini v rozhovoru pro jeden časopis tvrdí, že pokřtění nezletilých, nebo alespoň těch mladších 12 let, omezuje jejich svobodu volby. Možná, že až vyrostou, nebudou si přát patřit do Církve. „Náboženský křest by měl být pro nezletilé zakázán. Když ne do osmnácti, tak alespoň do dvanácti. [...] Mnozí tak činí z tradice a aby uspokojili své prastaré rituály, jiní kvůli tomu, aby v rámci občanské společnosti vynucováním křtu zabránila diskriminaci ve své vlastní komunitě. Často se zapomíná, že nejde o pouhou tradici, ale o událost, která má pro pokřtěného určité důsledky,“ říká Giacomini.

A co říká církev? Instrukce o křtu kojenců z Kongregace pro nauku víry sděluje: „Takové chování [nepokřtít dítě, aby ho nepodmiňovalo] je naprosto iluzorní: neexistuje čistá lidská svoboda, která by byla osvobozena od všech podmínek. Již na přirozené úrovni rodiče činí rozhodnutí nezbytná pro život svých dětí a vedou je ke skutečným hodnotám. Chování rodiny, která se prohlašovala za neutrální s ohledem na náboženský život dítěte, by v praxi bylo negativní volbou, která by ji připravila o základní dobro (č. 22)“.

Aktivisté se nezastaví před ničím, zdá se. A budou děti brát rodičům i skrze obstrukce při aplikování náboženské svobody zaručené státem a ústavou. Ale



Z Hronniční pouti matek ve Šternberku. Foto: Josef Polehňa / Člověk a Vira

jak dobře víme, levicoví politici si ne nechají ujít příležitost zasáhnout církev a získat tak u svých voličů předvolební potlesk.

Tentokrát „zazářil Robert Biedroń“ (polský občanský aktivista, bojovník za práva LGBT osob, publicista a politik, zvolený v parlamentních volbách v roce 2011 jako bezpartijní na kandidátce Pali kotova hnutí do polského Sejmu. V roce 2014 byl zvolen v přímých volbách starostou města Słupsk, pozn. red.), který navrhl omezení dětských zpovědí. A to říká politik, který postuluje odluku státu od církve! Tedy politik, který nechce, aby se církev vměšovala do státních záležitostí, se rozhodl sám zasahovat do církevních záležitostí. Politik v rozhovoru uvedl, že „zpovědnice není terapeutovo lehátko“ a zpověď může mít negativní dopad na duševní zdraví dětí. Použil zde

prapodivné argumenty, mimo jiné tvrdil, že „přiznání může mít známky psychického násilí“ nebo že „přiznání zahrnuje donucení k řeči, vyznání intimních tajemství v podobě dominance kněze nad dítětem“. Asi by bylo lepší, aby se (každý takový) zvolený politik vážně zabýval přinejmenším potíráním problémů, které všudypřítomné prosazování promiskuity a „genderismu“ vyvolává v psychice dětí a mládeže rukou LGBT+ komunit, které jsou mu tak blízké.

Buďme na konci pozitivní, dobrá zpráva: V Portugalsku proběhl už třetí pokus o legalizaci eutanázie od roku 2021. Portugalský ústavní soud v těchto dnech vynesl závěr, že ustanovení zákona o dekriminální asistované sebevraždy je protiústavní.

-zd-